HORAȚIU MĂLĂELE

O POVESTE
DESTUL DE CIUDATĂ
și alte două povestiri

Bookzone
BUCUREŞTI, 2022

PREFAȚĂ

Când a publicat scurta povestire *Tehomir*, Horațiu Mălăele a arătat că talentul încape și în pagini puține. Literatura lui microscopică, născută parcă din arta scrierii pe bobul de orez, e prima dovadă că dacii din Târgu Jiu au fost chinezi.

De data asta, pe pagini încă și mai puține, Horațiu Mălăele așterne trei povestiri kafkiene. Stranii și armonioase, tulburătoare și exacte, frumoase, simple și profunde. Scrise din vârful peniței, construite într-o cadență a scenariului de film, fiecare dintre ele ar fi putut deveni un roman. Numai că Horațiu Mălăele nu are timp pentru romane. Relația lui cu timpul e dezastruoasă, fiindcă trebuie să îndese într-o biată viață de om cantități uriașe de teatru, film

și artă plastică. Ce mai rămâne din el după această nesfârșită irosire pe scenă, peliculă și hârtie e proza zgârcită, dar atât de fină a unui scriitor pierdut.

Scriitorul Mălăele trebuie recuperat, smuls din sala cu aplauze și îmbrâncit în brațele literaturii, acolo unde talentul lui strălucește cel puțin la fel de tare.

Doru Bușcu

Horatiu

O POVESTE DESTUL DE CIUDATĂ

La începutul acestui mileniu, într-un cartier cenușiu și cuminte dintr-un București incert, îşi găsea rostul zilnic și un proiectant rotofei, nu prea tânăr, cu o față ovală și comună, deasupra căreia exploda bogat și neîngrijit un păr roșu capucin, prevestitor. Deși mai totdeauna singur, anturajul lui era alcătuit din: niște părinţi bătrâni, bolnavi și resemnaţi, niște colegi de serviciu egoişti și superficiali, un director corpolent şi drastic, o bătrână uscată, crăcănată şi cu mustață, spionul și spaima aparatului administrativ, o secretară rubensiană angajată în urma unei intervenţii demnitare, precum şi o zăpăcită caraghioasă, subiectul scenarist-previzibil al unei inevitabile relații de afecțiune. Cam atât.

Viaţa acestui om gogolian — cititorul ne va scuza pentru superficiala adjectivare la îndemâna oricărui gunoier rusofil —, deci, viaţa acestui gogolian se desfăşura astfel: deşteptare, veceu, toaletă, îmbrăcare, tramvai, serviciu, tramvai, culcare, deşteptare, veceu, toaletă, îmbrăcare, tramvai, serviciu, tramvai, culcare și tot așa.

Nimic nu părea să răsucească această consecvenţă mecanică, încremenită în soluţii primare.

Dar...

În faţa acestei conjuncţii adversative, cititorul va trebui să tragă aer în piept, întrucât tensiunea prinde contur, iar logica se destramă.

Dar într-o zi dintre acelea ce nu au nimic solemn, însă nici nu prevestesc ceva bun, omul sus amintit se întorcea acasă într-unul dintre vagoanele tramvaiului gălăgios şi leneş ce împărţea oraşul în două. Gânduri rătăcitoare şi confuze animau viaţa acestui muritor aşezat cuminte pe unul dintre scaunele tramvaiului.

O femeie beată, cu obrajii găuriţi de purpura alcoolului, îşi plimba nenorocirea în crepusculul oraşului, pe lângă zidurile cenuşii și roase de râvna timpului.

Căldura lichidă şi legănatul tramvaiului l-au făcut pe omul nostru să aţipească într-una dintre poziţiile tipice navetiștilor de la fabrica de mezeluri „Mezeluri".

Femeia înainta bombănind.

Omul nostru părea interesat de un vis efemer şi trist.

Corabie în derivă, femeia înainta bombănind.

Un ţipăt, o lovitură surdă, urletul fierului pe fier născut sub burta tramvaiului şi vacarmul puse stăpânire pe liniştea străzii. Ieşeau din tramvai ca dintr-o balenă uriaşă, repezindu-se care-ncotro bărbați speriați, femei gălăgioase, copii plânşi, bătrâni nedumeriţi, putrezi și caraghioși. Sirena poliţiei, maşina salvării, riverani, curioşi, oameni de nimic — obişnuitul spectacol al accidentelor de circulație.

Fostul Spital Lumina, numit acum Giuseppe Verdi, care deținea o olografă scrisoare de recomandare din 1888 a distinsului compozitor, părea liniştit și victimă a unei comunităţi calculate şi fără vicii.

Salonul 4 al etajului doi ascundea suferinţa unui făcător de case care, în urma unei depresii amoroase, îşi băgase capul între fălcile menghinei la care lucra și-i strânsese șurubul până ce capul îi plesnise ca un pepene într-o parte, holbându-i incredibil ochii, motiv pentru care cei trei alcoolici intoxicaţi cu apă de colonie Miracol îl botezaseră Ozene. În partea opusă, un transsexual speriat, un diabetic, un pat gol cu garnitura scrobită şi obosită pe care puteai zări amintirea foştilor ocupanţi şi, în sfârşit, omul nostru, îmbrăcat într-o pijama de împrumut, mare și ruptă, cu imprimeul decolorat de prea multul timp și prea multele spălări. Omul stătea nemișcat în vârful patului, privind parcă interesat noul spectacol în care-l târâse viața.

Doctorul Grossman intră gălăgios, spunând una dintre glumele lui deocheate,

spre râsul exagerat al asistentelor și al câtorva stagiare. Fals preocupat de soarta celor din paturi, îi liniști cu șabloane bine cunoscute. Trecu repede peste radiografia și legenda din dosarul omului nostru, după care decise:

— Tu n-ai nimic, să pleci acasă!

Aruncă dosarul în scorbura patului, luă de gât o stagiară și exclamă golănește:

— Ah, Doamne, de-aș fi cu zece ani mai tânăr!...

— Păi, sunteți! glumi tânăra femeie, dându-i o șansă doctorului şi stârnind invidia celorlalte.

— Domnule doctor, da' eu nu-mi mai simt mâna dreaptă!

Cel care vorbise era chiar omul nostru. Doctorul se întoarse. Își potrivi niște ochelari cu rama neagră și groasă și reprivi încruntat radiografiile, ridicându-le în lumina ferestrei.

— Eşti hipertensiv?

— Nu.

— Ai amețeli?

— Nu.

— Ai fost mușcat de vreo căpușă?

— Nu.

— Lovit la cap?

— Nu.

— Cervicalele sunt în ordine... N-ai nimic. E o tulburare neurologică. Iei niște antiinflamatoare și-ți trece. Sper! Și, la urma urmei, asta-i viața! Bucură-te că Dumnezeu ne-a lăsat cu două mâini, doi plămâni, doi rinichi, două picioare și doi ochi! Păcat că nu ne-a lăsat și două...

Se aplecă la urechea unei asistente și continuă șoptit. Tânăra se făcu sfeclă și pufni rușinată. Dispărură cu toții hohotind în salonul de alături. Omul nostru rămase țintuit în metalul patului fără un gând precis.

O femeie pătrată și transpirată, abia mișcându-se, sosi gâfâind nefiresc, cu niște hârtii în mână.

— Ce cald e aici! Eliad Consul!?

— Eu sunt.

Femeia chițăi scurt.

— Ești român?

— Da.

Mai chiți o dată și continuă.

— Ai aici... aoleu, ce căldură, cre' c-am să mor..., foaia de externare și rețeta. Eliberează imediat patu', că vin niște arși de la fabrica de glucoză!

Plecă grăbită, trăgând de gulerul halatului să poată respira.

Eliad se dădu jos anevoie, își potrivi papucii primiți și coborî scările la subsol, unde se aflau câteva veceuri, spălătoria, bucătăria și garderoba spitalului. Mâna dreaptă îl urma inertă și inutilă, ca un străin. Amestecul acid al dezinfectanților cu aburii bucătăriei și urina veceurilor făceau aerul de nerespirat.

Garderobiera, o femeie negricioasă şi slabă, cu mutră de hârciog, văzându-l neputincios, îl ajută să se dezbrace și-l îmbrăcă apoi în hainele lui cu migala unei mame.

Eliad puse câțiva bănuți pe tejghea, mulțumi și ieși. Ajuns în stradă, avu sentimentul apăsător al handicapului. Parcă toți se uitau la mâna lui moale. Încercă și

reuși în cele din urmă să o vâre cu cealaltă mână în buzunarul din dreapta al hainei. Mâna căzu în buzunar ca un lanț greu. Acum, din cauza mersului, se bălăngănea din cot atât de caraghios, încât fu nevoit să o scoată și s-o țină în dreptul burții cu mâna stângă, mergând acum oarecum strengărește.

Se gândi o clipă să ia tramvaiul, dar renunță și merse pe jos până acasă două ceasuri bune. Se înserase. Ajunse în garsonieră cu cele câteva medicamente pe care le cumpărase de la unguroaica Piroșka, farmacista din colțul străzii. Locuia aici cu chirie, de câțiva ani buni, la etajul unu al unei case vechi, un fost conac boieresc cotropit de iederă și dărâmat de bătrânețe și dezinteres. Se dezbrăcă cu efort, își aranjă cu grijă medicamentele ce trebuiau luate peste noapte, puse lângă ele două pahare pline cu apă, potrivi ceasul, stinse lumina și se întinse.

Peretele din fața patului, decorat cu un imprimeu înflorat și mohorât, se umflă ca burta unei gravide. Burta se deschise tentacular în trei brațe subțiri care